

ната, грозна сцена въ тъмната манастирска килия. Отецъ Кирилъ, блѣденъ, приличенъ на скелетъ, лежи на легло въ единъ кѣтъ и се измѣчва въ агонии. Лицето му е измѣчено и обезобразено отъ страдания и конвулсии, гърдитъ му се раздиратъ отъ послѣднитѣ въздишки. Килията е потънала въ полумракъ и въ трепетливата свѣтлина на свѣщъта и на кандилото едва могатъ да се различатъ фигуритѣ на отца Онуфрия и Игнатия. Тѣ сж записани въ игра на карти. А въ това врѣме болниятъ отецъ Кирилъ, паленъ отъ огъня на своята смъртна болка, вика за водица. Но неговитѣ викове не достигатъ до ушитѣ на двамата калугери. Студени, безучастни и безчувствени, тѣ съ увлечение играятъ на карти, като се обиратъ единъ други. И когато чуватъ послѣдната въздишка на отца Кирила, въ тѣхната душа не трепва никаква човѣшка струна: тѣ се нахвърлятъ върху мъртвеца, тършуватъ го, обиратъ го и съ ново настървение се залавятъ да изиграятъ онова, което сж обрали отъ своя мъртавъ братъ. Зората ги заваря още въ ожесточението на играта . . .

Елинъ-Пелинъ има да даде още много, защото е доста изобиленъ и доста богатъ: това, което той произвежда, не е силомъ откъснато, а е избликло отъ изобилието и излишъка на неговата душа. Това, което досега е далъ, при най-строгъ критически подборъ, му дава право да претендира за титула на най-добрия измежду младитѣ наши белетристи. Защото никой не може да откаже, че той е открилъ единъ свѣтъ, че той е далъ да почувствуваме чрѣзъ изкуството този свѣтъ въ толкова различни отношения и толкова разнообразни типове. Този свѣтъ, наистина, не е никакъ голѣмъ; той почти не излиза изъ кръга на малкия свѣтъ на една наша западна крайна. Отъ това обаче, титулътъ на писателя не губи много, защото цѣната на художественото дѣло на единъ писателъ се обуславя не само отъ ония достоинства, които се криятъ въ сложнитѣ композиции, широкитѣ замисли, голѣмитѣ идеи и широката областъ на наблюдението, но въ висока степенъ зависи и отъ дълбочината, искренността и интензивността на чувството, съ което този животъ се схваща и прѣлава. А Елинъ-Пелинъ може да претендира за послѣдния титулъ, защото неговата сила не лежи толкова въ обективнитѣ качества на продукциитѣ му, колкото въ тази долбока, вродена, спонтанна любовъ къмъ селото, източницитѣ на която се криятъ въ неговото духовно и физическо съ-него родство. И въ нея е залогътъ за неговото бѣдаше.